KAMMARRÄTTEN

KR RÄTTSFALL

Taxering till ersättningsskatt.

L:s Fastighets AB angående bolagets taxering år 1955 till ersättningsskatt för verksamhetsåren 1952 och 1953. — Bolaget, vars verksamhet väsentligen består i förvaltning av ende aktieägaren tillhöriga fastigheter samt av bolagets värdepapper och fordringar, hade vid disponerandet av sina redovisade nettovinster för verksamhetsåren 1952 och 1953, respektive 26.905 och 22.090 kr., icke beslutat någon vinstutdelning. Vid 1953 och 1954 års inkomsttaxeringar hade bolaget taxerats för i avlämnade självdeklarationer angivna intäkter i form av bland annat utdelningar på aktier i svenska aktiebolag å ungefär 44.000 respektive 26.000 kronor.

Vederbörande TI, som ansåg att vinstutdelning med hänsyn till bolagets ställning kunnat ske, yrkade hos PN, att bolaget skulle åsättas taxering till ersättningsskatt för verksamhetsåren 1952 och 1953 till ett sammanlagt beskattningsbart belopp av 30.600 kr., därav 12.600 kr. för år 1952 och 18.000 kr. för år 1953. Vid beräkningen av de beskattningsbara beloppen för respektive verksamhetsår ha-

---

(RR:s utslag den 22/1 1958; en ledamot, regeringsrådet Hedfelt, lämnade besvären utan bifall med följande motivering: Av utredningen framgår, att tävlingen anordnats av bolaget i reklamsyfte och att deltagarna haft att dels fylla i vissa ur en förelagd text uteslutna ord eller delar av ord, dels författa en reklamtext för viss av bolaget saluförd vara. — Det har oemotsagt uppgivits, att sedan ett stort antal tävlingsbidrag avskiljts från bedömning, enär de innehållit felaktiga lösningar av den förstnämnda uppgiften, de återstående bidragen granskats och bedömts med hänsyn till däri föreslagna reklamtexters värde, varvid A:s bidrag belönats med det ifrågavarande priset. Vid sådant förhållande kan, även om det i viss mån berott av slumpen huruvida den första delen av tävlingsuppgiften fullgjorts riktigt, tävlingsföretaget icke anses som lotteri och prissumman som vinst i sådant. — Med hänsyn till företagets syfte måste prissumman i stället anses vara en av bolaget lämnad ersättning för A:s medverkan i tävlingen och för honom utgöra skattepliktig intäkt. Denna bedömning uteslutes icke därav, att ersättningen i reklamsyfte satts till belopp, som är orimligt stort i förhållande till A:s prestation, att med några undantag övriga deltagare icke fått någon ersättning samt den av A. författade reklamtexten för bolaget saknat värde som sådan.)

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-26 22:10:26

de TI tagit hänsyn ej mindre till utskylder utövar bokförda utskylder med 12.831 kr. för år 1952 och med 2.065 kr. för år 1953 än även till en till tio procent beräknad fondavsättning från därefter återstående del av vinsterna, för år 1952 14.074 kr. och för år 1953 20.025 kr.

Bolaget genmälde, att RN på ansökan av bolaget genom beslut i mars 1955 med stöd av 1 § sista stycket fondskatteförordningen medgivit bolaget befrielse från taxering till fondskatt. Ersättningsskatten hade sedan länge ansetts vara en undantagsföreteelse, som bort ifrågakomma allenast för att råda bot på vissa uppenbara missbruk, varmed man icke på annat sätt kunde komma till rätta. Under de senaste åren hade man, när ersättningsskatteförordningen icke befunnits vara tillfyllest för ändamålet, genom särskild lagstiftning ingripit för att hindra dylika s. k. missbruk. Sålunda hade ju dels genom 1951 års lagstiftning (som skulle tillämpas från och med 1953 års taxering) i vad anginge de s. k. familjebolagen borttagits den tidigare rådande skattefriheten för utdelning å aktier m. m., dels ock genom 1954 års lagstiftning om fondskatt beträffande familjebolag av förvaltningsnatur införts den särskilda skatten å fonderade vinstmedel. Visserligen blev ersättningsskatteförordningen icke upphävd i samband med tillkomsten av nyssnämnda lagstiftning. Det syntes emellertid bolaget med fog kunna ifrågasättas, huruvida ersättningsskatten över huvud taget dåmera kunde tillgripas. I allt fall syntes detta icke kunna ifrågakomma beträffande klagandebolaget, sedan det befriats från fondskatt. Vad närmare anginge frågan huruvida bolaget skäligen kunnat utdela några vinstmedel framhöll bolaget, att bolaget för verksamhetsåret 1954 utvisade en nettoförlust av cirka 2.000 kr. och att även verksamhetsåret 1955 beräknades utvisa en nettoförlust på åtminstone några tusen kronor. Vidare hade det vid fattande av beslut angående bolagets vinst för verksamhetsåret 1953 förelegat förslag om fondskatteförordningen, varför bolaget — i ovetskap om huruvida det skulle erhålla befrielse från fondskatt, vilken eljest skulle utgå med avsevärda belopp — hade synnerligen goda skäl att icke utdela några vinstmedel, vilka kunde beräknas åtgå för erläggande av sådan skatt. (Fondskatten torde ha blivit över 57.000 kronor).

PN åsatte bolaget taxering år 1955 till ersättningsskatt för verksamhetsåren 1952 och 1953 i enlighet med TI:s yrkande.

Hos KR, varest bolaget yrkade att PN:s beslut måtte undanröjas, framhöll bolaget bland annat, att aktieägaren (över 70 år) genom testamente förordnat, att hela hans kvarlåtenskap, sedan vissa legat utgått, skulle tillfalla en stiftelse med sådant ändamål, att den bleve befriad från taxering för inkomst av kapital. Denna stiftelse skulle således, sedan den erhållit äganderätten till aktierna i bolaget, kunna utdela samtliga bolagets överskottsmedel utan att skattskyldighet uppkomme.

Vederbörande TI hemställde om avslag å besvären och yttrade bland annat. Det förhållandet, att RN medgivit skattskyldig befrielse från taxering till fondskatt uteslöt icke med nödvändighet möjligheten att tillämpa ersättningsskatteförordningen i den mån en sådan taxering eljest var motiverad. Det kunde antagas, att riksskattenämndens ställningstagande

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-26 22:10:26

väsentligen grundats på bolagets uppgifter att aktieägarens kvarlåtenskap skulle tillfalla en stiftelse, vars ändamål enligt uppgift skulle vara särskilt behjärtansvärt, och att bolaget efter stiftelsens bildande skulle kunna utan skattepåföljd överföra vinstmedel till denna stiftelse. Utan att närmare kommentera riksskattenämndens bevekelsegrunder ville TI framhålla, att fondskatten var av engångsnatur med uppgift att beskatta — bortsett från bundet kapital — samtliga såväl öppna som dolda vinstmedel. Det syntes TI fullt klart att bolagets uppgift varit att bereda aktieägaren betydande förmåner i beskattningshänseende. TI ville endast erinra om att aktieägaren till bolaget överfört aktier och andra värdehandlingar till icke oväsentliga belopp, vilka enbart under åren 1949—1952 tillfört bolaget utdelningsinkomster med tillhopa 251.801 kronor, vilka använts till nedskrivning av överförda värdehandlingar, fondering eller balansering. Det förhållandet att aktieägaren och hans hustru, vilka saknade bröstarvingar, beslutat förordna om sin kvarlåtenskap på angivet sätt, till vilket beslut icke minst skatteskäl kunde förutsättas ha bidragit i stor utsträckning, kunde enligt TI:s förmenande icke undanrycka möjligheten att åsätta bolaget en taxering, som eljest var i överensstämmelse med gällande beskattningsregler. Det var att observera, att bolagets aktier och övriga förmögenhetstillgångar alltjämt var aktieägarens egendom och att ett överförande var avsett att genomföras först i samband med dennes frånfälle. TI fann sådana framtida dispositioner icke kunna sätta gällande beskattningsregler ur kraft. Av handlingarna i målet framgick vidare enligt TI, att bolagets underlåtenhet att verkställa utdelning av vinstmedel icke skäligen påkallats av bolagets ställning.

Genom utslag den 21 februari 1958 utlät sig KR: Av handlingarna i målet framgår, att bolaget vid inkomsttaxering åren 1953 och 1954 ansetts skattskyldigt för utdelning från andra aktiebolag. Med hänsyn härtill och till omständigheterna i övrigt kan det icke anses sannolikt, att väsentligt syfte vid bolagets underlåtenhet att besluta utdelning av vinst, som uppkommit under verksamhetsåren 1952 och 1953, varit att bereda fysiska personer, vilka ägt del i företaget, lindring i deras beskattning här i riket. Enär det således icke blivit ådagalagt, att bolaget jämlikt 1 § förordningen den 26 juni 1933 om ersättningsskatt skolat erlägga ersättningsskatt för något av nämnda verksamhetsår, finner KR skäligt undanröja överklagade taxeringarna.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-26 22:10:26